

Suvestinė redakcija nuo 2005-11-20 iki 2006-07-20

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [78-2764](#), i. k. 104301MISAK00D1-231

Nauja redakcija nuo 2005-11-20:

Nr. [D1-542](#), 2005-11-11, Žin. 2005, Nr. 137-4948 (2005-11-19), i. k. 105301MISAK00D1-542

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL ŠILTNAMIO DUJŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ IŠDAVIMO IR PREKYBOS
JAIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2004 m. balandžio 29 d. Nr. D1-231

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2002, Nr. [2-49](#); 2003, Nr. [61-2763](#); 2004, Nr. [60-2121](#); 2005, Nr. [47-1558](#)) 6 straipsnio 5 dalies 4, 5 ir 8 punktais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)), 6.9 punktu bei įgyvendindamas 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais sistemą Bendrijoje ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, taip pat 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/101/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/87/EB, nustatančią prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje dėl Kioto protokolo projektų mechanizmų, nuostatas,

1. T v i r t i n u Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Atmosferos skyriui kasmet rengti Europos Komisijai ataskaitas apie Direktyvos 2003/87/EB įgyvendinimą Lietuvoje pagal 2005 m. gegužės 4 d. Komisijos sprendime Nr. 2005/381/EB pateiktus klausimus ataskaitoms apie Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais sistemą Bendrijoje ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, įgyvendinimą;

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentams, Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai, Aplinkos apsaugos agentūrai ir Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų registro tvarkymo įstaigai (toliau – VŠĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondui“) teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pareikalavus raštu informaciją ir duomenis pagal 2005 m. gegužės 4 d. Komisijos sprendimo Nr. 2005/381/EB formą šio įsakymo 1 punkte nurodytoms ataskaitoms parengti;

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai raštu informuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją ir VŠĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondą“ visais atvejais, kai koreguojant TIPK leidimą arba GIN leidimą keičiamas veiklos vykdytojo turimas ATL skaičius arba panaikinamas TIPK leidimas arba GIN leidimas. Minėta informacija pateikiama įvykus nurodytiems pasikeitimams per 10 darbo dienų.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-231
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2005 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-542
redakcija)

ŠILTNAMIO DUJŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ IŠDAVIMO IR PREKYBOS JAIS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato prekybos šiltnamio dujų apyvartiniais taršos leidimais (toliau – ATL) sistemą ir reikalavimus Nacionalinio apyvartinių taršos leidimų paskirstymo plano rengimui, siekiant, kad būtų skatinamas ekonomiškai efektyvus išmetamo šiltnamio dujų kiekio mažinimas energijos gamybos ir transformavimo, juodųjų metalų gamybos ir apdirbimo, mineralinių medžiagų apdirbimo bei celiuliozės ir popieriaus gamybos veiklos srityse.

2. Šios Tvarkos aprašas taikomas asmenims, kurie:

2.1. vykdo bet kurią Tvarkos aprašo 1 priede nurodytų veiklų rūšį atitinkančią veiklą;

2.2. rengia ar derina dokumentus ATL leidimams gauti;

2.3. išduoda, atnaujina, koreguoja Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimus ar Gamtos išteklių naudojimo (toliau – GIN) leidimus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

2.4. vykdo šiltnamio dujų apskaitą, tikrina apskaitos ataskaitas ar teikia ataskaitas apie iš įrenginių išmetamų šiltnamio dujų kiekį;

2.5. turi kitas šios Tvarkos aprašo arba kitais teisės aktais nustatytas teises ir pareigas prekybos ATL leidimais srityse.

3. Šios Tvarkos aprašas netaikomas įrenginiams arba jų dalims, naudojamiems moksliniams tyrimams, plėtrai ir naujiems produktams bei procesams bandyti.

II. SĄVOKOS

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **anglies dioksido (CO₂) ekvivalento tona** – metrinė anglies dioksido (CO₂) tona arba pagal globalinio šiluminio potencialo reikšmę ekvivalentiškas bet kokių kitų šios Tvarkos aprašo 4.13 papunktyje nurodytų šiltnamio dujų kiekis;

4.2. **asmuo** – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo;

4.3. **biomasė** – atsinaujinantys organinių medžiagų ištekliai (įskaitant žemės ūkio produktus, jų atliekas, medieną ir jos atliekas, gyvulininkystės atliekas ir kt., išskyrus durpes), kurių anglies dioksido (CO₂) emisijos faktorius yra lygus nuliui;

4.4. **įrenginys** – ūkinės veiklos teritorijoje esantis stacionarusis technikos objektas, kuriame vykdoma vieną arba kelias Tvarkos aprašo 1 priede išvardytų veiklų rūšis atitinkančios veiklos ir bet kuri kita tiesiogiai ir techniškai susijusi veikla, kuri turi ar gali turėti įtakos šiltnamio dujų išmetimui ir taršai;

4.5. **išmetamų teršalų (šiltnamio dujų) sumažinimo vienetas** (toliau – TMV) – vienetas, lygus anglies dioksido (CO₂) ekvivalento tonai, skirtas nustatyti Kioto protokolo 6 straipsnyje numatyto Bendro įgyvendinimo (toliau – BĮ) projekto įgyvendinimo metu sumažintą išmetamų šiltnamio dujų kiekį;

4.6. **leidimas išmesti šiltnamio dujas** – reikalavimai TIPK leidime arba GIN leidime, nustatantys sąlygas išmesti šiltnamio dujas iš įrenginio, kuriame vykdoma bent viena Tvarkos aprašo 1 priede išvardytų veiklų rūšį atitinkanti veikla;

4.7. **naujas rinkos dalyvis** – veiklos vykdytojas, pradantis naudoti įrenginį, kuriam reikia gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, arba veiklos vykdytojas, kuriam reikia padidinti turimą ATL kiekį dėl to, kad jis išplėtė ir(arba) pakeitė veiklą eksploatuojamame įrenginyje;

4.8. **nepriklausomas vertintojas** – Lietuvos nacionalinio akreditacijos biuro (toliau – NAB) akredituota įstaiga arba kitos ES valstybės narės atsakingos institucijos akredituota ir NAB pripažinta įstaiga, kuriai akreditacija ar pripažinimas suteikia teisę tikrinti išmetamo iš įrenginių šiltnamio dujų kiekio ataskaitas;

4.9. **patvirtintas išmetamų šiltnamio dujų sumažinimas** – nepriklausomo vertintojo patvirtintas išmetamų šiltnamio dujų kiekio sumažinimas, kuris pasiektas pagal Kioto protokolo 12 straipsnyje numatytą Švarios plėtros mechanizmą (toliau – ŠPM);

4.10. **patvirtinto išmetamų šiltnamio dujų sumažinimo vienetą** (toliau – PTMV) – vienetą, lygus anglies dioksido (CO₂) ekvivalento tonai, skirtas matuoti patvirtintą išmetamų šiltnamio dujų sumažinimą;

4.11. **į Kioto protokolo I priedą įrašyta šalis** – į JT BKKK I priedo sąrašą įrašyta valstybė, kuri yra ratifikavusi Kioto protokolą;

4.12. **registras** – šiltnamio dujų ATL registras, veikiantis pagal Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. D1-252 (Žin., 2005, Nr. [73-2657](#));

4.13. **šiltnamio dujos** – Kioto protokolo A priede nurodytos dujos: anglies dioksidas (CO₂), metanas (CH₄), azoto suboksidas (N₂O), hidrofluoroangliavandeniliai (HFC), perfluoroangliavandeniliai (PFC) ir sieros heksafluoridas (SF₆);

4.14. **šiltnamio dujų apyvartinis taršos leidimas** (toliau – ATL) – leidimas išmesti vieną anglies dioksido ekvivalento toną;

4.15. **veiklos vykdytojas** – asmuo, kuris naudoja ir (ar) valdo (kontroliuoja) įrenginį bei pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus turi lemiamus ekonominius svertus spręsti įrenginio techninio funkcionavimo klausimus;

4.16. **visuomenė** – vienas ar keli fiziniai ar juridiniai asmenys bei jų organizacijos, asociacijos ar grupės.

III. LEIDIMAS IŠMESTI ŠILTNAMIO DUJAS

5. Leidimas išmesti šiltnamio dujas suteikiamas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#); 2005, Nr. [103-3829](#)), arba Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#)), nustatyta tvarka koreguojant, atnaujinant arba išduodant TIPK arba GIN leidimą.

6. Leidime išmesti šiltnamio dujas turi būti nurodoma:

6.1. planuojamą per kalendorinius metus į atmosferą iš įrenginio išmesti anglies dioksido ekvivalento kiekį, atitinkantį veiklos vykdytojui nustatytą ATL skaičių;

6.2. kuro ir žaliavų, kurias naudojant išmetamos šiltnamio dujos, kiekį;

6.3. įrenginio šaltinius, iš kurių išmetamos šiltnamio dujos;

6.4. reikalavimus šiltnamio dujų išmetimo iš įrenginio stebėsenai (monitoringui), stebėjimo metodus ir dažnumą;

6.5. reikalavimus teikti informaciją bei ataskaitas apie šiltnamio dujų išmetimus iš įrenginio ir šių ataskaitų teikimo tvarką;

6.6. veiklos vykdytojo pareigą pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų metų balandžio 30 dienos, sumažinti (panaikinti) tokį turimą ATL skaičių, kuris atitiktų per praėjusius metus iš įrenginio išmesto anglies dioksido ekvivalento kiekį.

IV. NACIONALINIS PASKIRSTYMO PLANAS

7. Veiklos vykdytojams, naudojantiems ir valdantiems įrenginius, kuriuose vykdoma bent viena į Tvarkos aprašo 1 priedą įrašytas veiklos rūšis atitinkanti veikla, ATL skaičius paskirstomas pagal Nacionalinį apyvartinių taršos leidimų paskirstymo planą (toliau – NPP).

8. NPP rengiamas pagal Europos Komisijos 2004 m. liepos 1 d. pranešimą COM(2003)830 dėl rekomendacijų, padedančių valstybėms narėms įgyvendinti direktyvos 2003/87/EB III priede išvardytus įgyvendinimo kriterijus ir apibrėžiančių aplinkybes, kurios gali būti laikomos *force majeure*, ir taip pat turi būti nurodomas maksimalus PTMV ir TMV skaičius, išreikštas procentais, kurio neviršydami veiklos vykdytojai gali naudoti ATL prekybos schemeje, t. y. turi būti nurodytas maksimalus PTMV ir TMV kiekis, kurį leidžiama keisti į ATL.

9. NPP rengiamas šiems laikotarpiams:

9.1. nuo 2005 m. sausio 1 d. iki 2007 m. gruodžio 31 d., t. y. laikotarpiui iki Kioto protokolo įsipareigojimų pirmojo laikotarpio pradžios (ATL šiam laikotarpiui jau paskirstyti pagal Nacionalinį apyvartinių taršos leidimų paskirstymo 2005–2007 metams planą (Žin., 2005, Nr. [6-166](#)), patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. D1-686;

9.2. nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d., t. y. pirmajam Kioto protokolo įsipareigojimų laikotarpiui;

9.3. kiekvienam paskesniai penkerių metų laikotarpiui.

10. Tvarkos aprašo 9.2 ir 9.3 punktuose nurodytiems laikotarpiams NPP privalo būti paskelbtas ir pateiktas Europos Komisijai bei kitoms valstybėms narėms bent 18 mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios. NPP turi būti patvirtinti ne vėliau kaip likus dvylikai mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios.

V. ATL PERLEIDIMAS IR JŲ UŽSKAITYMAS TMV IR PTMV

11. Europos Bendrijos valstybių narių ar valstybių, kurios yra įrašytos į Kioto protokolo B priedą ir jį ratifikavusios, kompetentingos institucijos išduoti ATL yra pripažįstami Lietuvoje, ir veiklos vykdytojas turi teisę perleisti visą ar dalį jam nustatyto ATL skaičiaus kitam Europos Bendrijos asmeniui arba asmenims iš valstybių, kurios yra ratifikavusios Kioto protokolą ir yra įrašytos į šio protokolo B priedą.

12. Veiklos vykdytojas nedelsdamas turi raštu informuoti TIPK arba GIN leidimą išdavusį Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentą ir VšĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondą“ apie ATL perleidimą kitam asmeniui arba įsigijimą iš kito asmens. Šiuo atveju taip pat koreguojamas TIPK arba GIN leidimas.

13. Veiklos vykdytojas gali iš dalies ar net visiškai nemažinti (nepanaikinti) turimo ATL skaičiaus per praėjusius kalendorinius metus iš įrenginio išmestu bendru šiltnamio dujų kiekiu, jeigu jis tai kompensuoja (užskaito) lygiaverčiu skaičiumi:

13.1. PTMV, sukauptais nuo 2005 m. sausio 1 d. šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų registro sąskaitoje, ir (arba)

13.2. TMV, sukauptais nuo 2008 m. sausio 1 d. šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų registro sąskaitoje.

14. Draudžiama Tvarkos aprašo 13 punkte nurodytą kompensavimą (užskaitymą) vykdyti naudojant PTMV ir TMV, jeigu jie gauti iš:

14.1. branduolinių objektų veiklos;

14.2. žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės veiklos.

15. Draudžiama Tvarkos aprašo 13 punkte nurodytam kompensavimui naudoti daugiau TMV ir (arba) PTMV, negu veiklos vykdytojui atitinkamam Kioto protokolo įsipareigojimų laikotarpiui paskirta pagal NPP.

16. VšĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas“, gavusi veiklos vykdytojo prašymą iš dalies ar visai nemažinti jo turimų ATL per praėjusius kalendorinius metus iš įrenginio išmestu šiltnamio dujų kiekiu, bet kompensuoti (užskaityti) šį mažintą ATL skaičių registre sukauptais

TMV ar PTMV, prideda veiklos vykdytojui po vieną ATL už vieną TMV ir (arba) PTMV ir tuoj pat visus šiuos pridėtus ATL panaikina iš veiklos vykdytojo sąskaitos.

VI. ATL, TMV IR PTMV GALIOJIMAS

17. ATL veiklos vykdytojui galioja tik NPP laikotarpiui.

18. ATL gali būti perkelti į kitus metus tik to paties laikotarpio ribose. Tam tikram laikotarpiui paskirti ir (arba) sukaupti ATL negali būti perkelti į kitą laikotarpį, ir, pasibaigus nustatytam laikotarpiui, jie yra panaikinami.

19. Pradedant nuo 2005 m. sausio 1 d., veiklos vykdytojo sukaupti PTMV ir nuo 2008 m. sausio 1 d. veiklos vykdytojo sukaupti TMV registruojami ir laikomi Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų registre. Jie gali būti naudojami tik Tvarkos aprašo V skyriuje nustatyta tvarka.

VII. INFORMACIJOS TEIKIMAS

20. Visuomenei turi būti sudarytos sąlygos dalyvauti rengiant NPP ir pareikšti pastabas pagal Visuomenės informavimo ir dalyvavimo rengiant planus ir programas, skirtas aplinkos oro ir vandens apsaugai bei atliekų tvarkymui tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. D1-381 (Žin., 2005, Nr. [102-3789](#)).

21. Su ATL skyrimu susiję sprendimai, informacija apie ŠPM projektų veiklą, kurioje dalyvauja Lietuvos Respublikos įmonės, ir informacija apie BĮ projektus, pagal kuriuos Lietuvoje leidžiama dalyvauti kitų ES valstybių narių privatiems ar viešiesiems juridiniams asmenims, bei Aplinkos ministerijoje parengtos ataskaitos Europos Komisijai dėl 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais sistemą Bendrijoje ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/101/EB, negali būti laikoma komercine (gamybinė) paslaptimi ir turi būti prieinama visuomenei vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymu (Žin., 2000, Nr. [10-236](#)) ir Informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 22 d. nutarimu Nr. 1175 (Žin., 1999, Nr. [90-2660](#); 2005, Nr. 26-831), nustatyta tvarka.

VIII. IŠIMČIŲ TAIKYMAS

22. Į NPP gali būti taip pat įtraukti įrenginiai, kuriuose vykdoma Tvarkos aprašo 1 priede išvardyta veikla, bet tokių įrenginių pajėgumai yra mažesni, negu minėtame priede nurodyti pajėgumai. Sprendimą dėl tokių įrenginių įtraukimo į NPP priima Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

23. Iki 2007 m. gruodžio 31 d. leidžiama Tvarkos aprašo 1 priede nurodytus įrenginius neįtraukti į NPP, esant šioms sąlygoms:

23.1. aplinkos apsaugos priemonėmis iš įrenginių išmetamą šiltnamio dujų kiekį numatoma sumažinti daugiau arba tiek pat, kiek jis būtų sumažintas taikant Tvarkos aprašo nuostatas, ir

23.2. numatoma taikyti šios Tvarkos apraše nustatytus išmetamų šiltnamio dujų apskaitos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimus, taip pat

23.3. užtikrinama, kad nebus iškraipoma vidaus rinka.

24. Sprendimą dėl kreipimosi į Europos Komisiją dėl Tvarkos 23 punkte nurodytų įrenginių neįtraukimo į NPP priima Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija veiklos vykdytojų prašymu. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija sudaro neįtrauktinų į NPP įrenginių sąrašą ir paraišką neįtraukti įrenginius į Europos Bendrijos schemą po svarstymo su visuomene pateikia Europos Komisijai.

25. Susidarius *force majeure* aplinkyboms, veiklos vykdytojams per pirmąjį 3 metų laikotarpį (2005–2007 m.) gali būti leidžiama išduoti papildomus ATL, kurie negali būti perleidžiami kitiems asmenims. Šiuo atveju veiklos vykdytojams pateikus dokumentus ir/arba informaciją, įrodančią *force majeure* aplinkybes, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kreipiasi į Europos Komisiją, kad tam tikriems įrenginiams būtų išduoti papildomi ATL.

IX. ŠILTNAMIO DUJŲ APSKAITOS ATASKAITOS

26. Veiklos vykdytojai ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 31 d. privalo parengti šiltnamio dujų išmetimo apskaitos ataskaitas ir jas po nepriklausomo vertintojo patikrinimo kartu su tinkamumo patvirtinimo pažyma pateikti TIPK arba GIN leidimą išdavusiam Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentui.

27. Veiklos vykdytojas pateikia apskaitos ataskaitas nepriklausomam vertintojui, kuris, įvertinęs ataskaitą pagal šios Tvarkos aprašo 2 priede nustatytus kriterijus, išduoda veiklos vykdytojui šiltnamio dujų (CO₂) stebėsenos ataskaitos pažymą.

28. Veiklos vykdytojai, iš kurių Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentai iki kiekvienų metų kovo 31 d. negauna šiltnamio dujų (CO₂) stebėsenos ataskaitos už praėjusius kalendorinius metus bei nepriklausomo vertintojo pažymos, negali perleisti ATL tol, kol minėta ataskaita nebus pateikta ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento pripažinta tinkama.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Asmenys, pažeidę šios Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

**VEIKLOS RŪŠYS, PAGAL KURIAS NUSTATOMA, AR VEIKLOS VYKDYTOJUI,
TURINČIAM ŠIAS VEIKLAS VYKLANČIUS ĮRENGINIUS, REIKIA TURĖTI LEIDIMĄ
IŠMESTI ŠILTNAMIO DUJAS BEI LAIKYTIŠ ŠIOS TVARKOS REIKALAVIMŲ**

1. Energetikos pramonė:
    - 1.1. kurą deginantys įrenginiai, kurių nominali šiluminė galia yra 20 MW arba didesnė, išskyrus įrenginius pavojingoms ir komunalinėms atliekoms deginti;
    - 1.2. naftos perdirbimo gamyklos;
    - 1.3. koksavimo krosnys.
  2. Juodųjų metalų gamyba ir apdirbimas:
    - 2.1. metalo rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) išdeginimo arba aglomeravimo įrenginiai;
    - 2.2. luitinio ketaus arba plieno gamybos įrenginiai (pirminis arba antrinis liejimas), įskaitant tolydinį liejimą, kurių pajėgumas didesnis nei 2,5 tonos per valandą.
  3. Mineralinių medžiagų apdirbimas:
    - 3.1. įrenginiai cemento klinkeriui gaminti didesnio nei 500 tonų per dieną gamybos pajėgumo rotacinėse krosnyse arba didesnio nei 50 tonų gamybos pajėgumo kalkėms gaminti rotacinėse krosnyse arba kitose didesnio nei 50 tonų per dieną gamybos pajėgumo aukštakrosnėse;
    - 3.2. didesnio nei 20 tonų per dieną lydymo pajėgumo įrenginiai stiklui, įskaitant stiklo pluoštą, gaminti;
    - 3.3. įrenginiai, degimo būdu gaminti keraminius gaminius (stogų čerpes, plytas, ugniai atsparias plytas, molio dirbinius arba porcelianą), kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną ir/arba kurių degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m³, o vienos krosnies džiovinimo talpa didesnė kaip 300 kg/m³.
  4. Kitos veiklos:
    - 4.1. didesnio nei 20 tonų per dieną gamybos pajėgumo įrenginiai celiuliozei iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų gaminti;
    - 4.2. didesnio nei 20 tonų per dieną gamybos pajėgumo įrenginiai popieriui ir kartonui gaminti.
-

VEIKLOS VYKDYTOJŲ VYKDOMOS ŠILTNAMIO DUJŲ APSKAITOS IR ATASKAITŲ PATIKRINIMO KRITERIJAI

1. Iš Tvarkos aprašo 1 priede išvardytų įrenginių išmetamas šiltnamio dujų kiekį tikrina nepriklausomas vertintojas (toliau – Vertintojas).
2. Tikrinant vertinamas stebėsenos sistemų patikimumas ir tikslumas ir su išmetamų šiltnamio dujų kiekiu susiję duomenys bei ši informacija:
  - 2.1. veiklos duomenys ir susiję matavimų duomenys ar apskaičiavimai;
  - 2.2. išmetamų šiltnamio dujų faktorių pasirinkimas ir naudojimas;
  - 2.3. apskaičiavimai, kuriais buvo nustatytas bendras išmestų šiltnamio dujų kiekis;
  - 2.4. jeigu buvo matuojama, matavimo metodų pasirinkimo ir naudojimo tinkamumas.
3. Ataskaitoje nurodyto išmetamo šiltnamio dujų kiekio patikimumą galima patikrinti tik tada, jeigu veiklos vykdytojas įrodo, kad:
  - 3.1. pateiktuose duomenyse nėra nesuderinamumų;
  - 3.2. duomenys buvo surinkti taikant patvirtintus standartus;
  - 3.3. atitinkami įrenginių aprašai yra išsamūs ir nuoseklūs.
4. Vertintojui užtikrinama prieiga į visas veiklos vykdymo vietas ir prie informacijos, susijusios su tikrinamuoju dalyku.
5. Vertintojas atsižvelgia, ar įrenginys užregistruotas pagal Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS).
6. Patikrinimas grindžiamas visų įrenginių vykdomų veiklos rūšių strategine analize. Dėl to Vertintojas privalo turėti bendrą visų vykdomų veiklos rūšių ir išmetamų teršalų apžvalgą.
7. Vertintojas tikrina visų išmetimo šaltinių, kurie priskiriami įrenginiui ir kurie sudaro bendrą įrenginio išmetimų kiekį, bei kiekvieno iš tų šaltinių duomenų patikimumą ir, atsižvelgdamas į šią analizę, nustato tuos šaltinius, kurie sietini su didele paklaidos rizika, ir kitus stebėjimo bei ataskaitos pateikimo procedūros aspektus, galinčius turėti įtakos klaidingai nustatant bendrą išmetimų kiekį. Paklaida pirmiausia siejama su emisijos faktorių ir apskaičiavimo metodų pasirinkimu.
8. Vertintojas parengia tinkamumo patvirtinimo proceso ataskaitą, kurioje nurodo, ar veiklos vykdytojo pateikta šiltnamio dujų apskaitos ataskaita atitinka nustatytus reikalavimus.
9. Vertintojas turi būti nepriklausomas nuo veiklos vykdytojo, dirbti teisingai, objektyviai ir profesionaliai bei žinoti:
  - 9.1. šios Tvarkos aprašo nuostatas bei ES Komisijos priimtus atitinkamus standartus ir rekomendacijas;
  - 9.2. su tikrinamomis veiklomis susijusius teisės aktus, reguliavimo ir administracinius reikalavimus;
  - 9.3. visą informaciją, susijusią su duomenų rinkimu, jų nustatymu matavimo metodais, apskaičiavimu ir pateikimu.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-542](#), 2005-11-11, Žin., 2005, Nr. 137-4948 (2005-11-19), i. k. 105301MISAK00D1-542
Dėl aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. D1-231 "Dėl Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo